

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Ecologisch werkprotocol

Zandweg 10 te Maria Hoop

Rapportnummer P2022-0224

www.starobv.nl

Ecologisch werkprotocol

Zandweg 10 te Maria Hoop

Augustus 2022

Rapportnummer: P2022-0224

Opdrachtgever: Pouderoyen Tonnaer

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Auteur:

Kwaliteitscontrole:

Inhoud

1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Leeswijzer	3
2	Plangebied	4
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	4
2.2	Voorgenomen plannen	6
3	Te verwachten soorten	8
4	Werkzaamheden en planning.....	10
4.1	Maatregelen in het kader van Algemene Zorgplicht.....	10
4.2	Mitigerende maatregelen	10
4.2.1	<i>Aanleggen van de perceel ontsluitingswegen</i>	<i>10</i>
4.2.2	<i>(Graaf)werkzaamheden op het akkerland en grasland</i>	<i>11</i>
4.2.3	<i>Kunstmatig lichtgebruik in plangebied tijdens werkzaamheden</i>	<i>11</i>
4.3	Planning	11
4.4	Rolverdeling.....	11
	Literatuur	12

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Zandweg 10 te Maria Hoop is de initiatiefnemer voornemens een 'Experience Centre' te realiseren voor het Limburgse kloostervarken. Op deze locatie worden een bezoekerscentrum, vleesatelier, slachterij en kleinschalige varkenshouderij gebouwd. In verband met deze voorgenomen ontwikkeling en bestemmingsplanwijziging is een Quicksan flora en fauna uitgevoerd (Staro Natuur en Buitengebied, 2022). Uit de quickscan is gebleken dat mogelijk overtredingen op de Wet natuurbescherming optreden door negatieve effecten ten gevolge van uitvoering van voorgenomen werkzaamheden en plannen op beschermde soorten. Door de maatregelen uit dit ecologisch werkprotocol te volgen worden overtredingen van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming voorkomen.

1.2 Leeswijzer

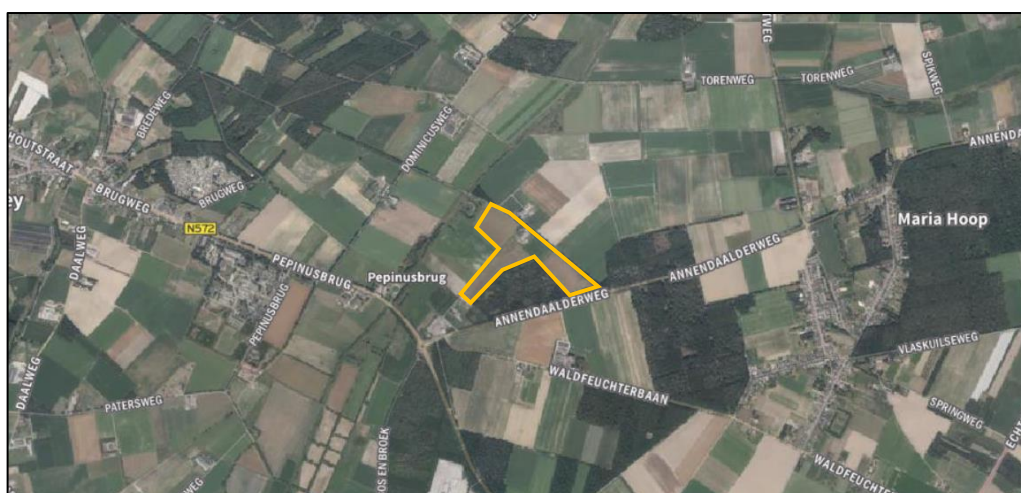
In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen plannen. In hoofdstuk 3 wordt toegelicht welke beschermde soorten flora en fauna in het gebied kunnen voorkomen en in welke periode deze soorten kwetsbaar zijn. In hoofdstuk 4 staat de planning en een beschrijving van de te nemen maatregelen om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt aan de Zandweg 10 in Maria Hoop, ten oosten van de bebouwde kom van Echt. Het plangebied bestaat uit drie akkers en één agrarisch grasland. Ook zijn op deze locatie stallen, een rijbak en een woonhuis aanwezig. Het plangebied wordt in het zuiden en oosten begrensd door bos en in het noorden en westen door de Zandweg en Heuvel. De akkers zijn afgezet met hekwerk.

De ligging van het plangebied in de ruimere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het onderzoeksgebied zijn weergegeven in figuur 2. Foto 1-7 geeft een impressie van het plangebied.

Figuur 1. Ligging plangebied aan de Zandweg 10 te Maria Hoop (geel omlijnd) (bron: PDOK Viewer)

Figuur 2. Globale begrenzing plangebied (geel omlijnd) (bron: PDOK Viewer)

Foto 1. Het gras op de akker in het oosten

Foto 2. Recent gemaaid grasland in het midden van het plangebied

Foto 3. De akker met graan in het noordwesten van het plangebied

Foto 4. De akker met graan in het noordwesten van het plangebied

Foto 5. De akker met graan in het noordwesten van het plangebied

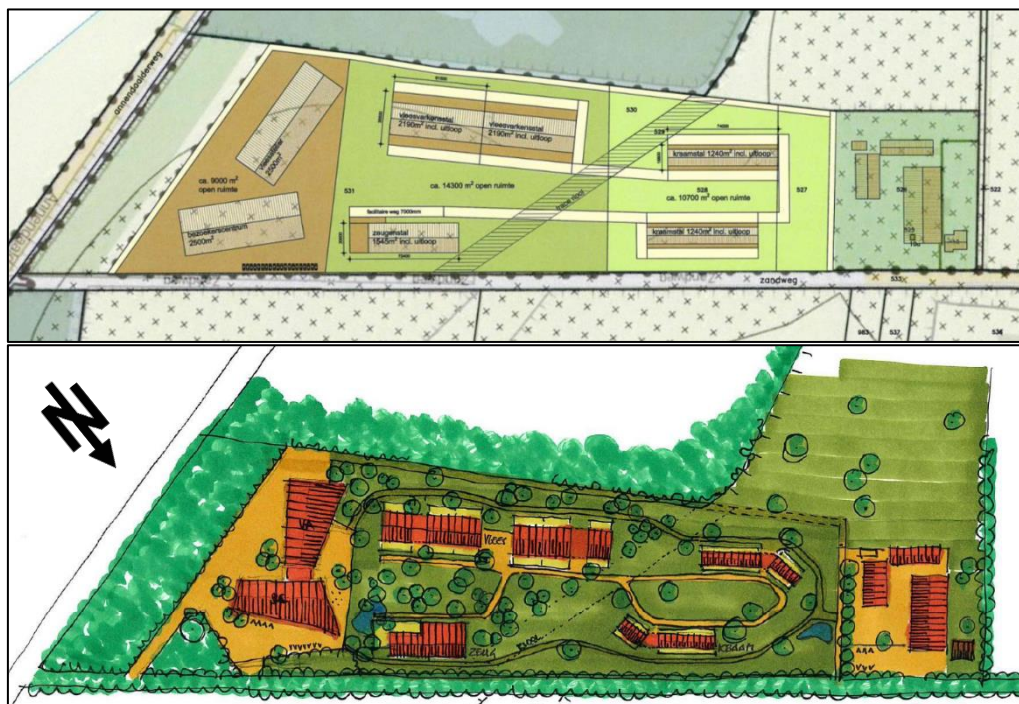
Foto 6. De omgeploegde akker in het zuidwesten van het plangebied

Foto 7. De omgeploegde akker in het zuidwesten van het plangebied

2.2 Voorgenomen plannen

De initiatiefnemer is voornemens een 'Experience Centre' te ontwikkelen aan de Zandweg 10 te Maria Hoop, zoals is weergegeven in figuur 3a en b. Het Experience Centre zal in de toekomst gaan samenwerken met de varkenshouderij. Op deze locatie worden een zeugenstal, kraamstal, vleesvarkensstal, bezoekerscentrum, vleesatelier en slachterij gebouwd. Ondersteunende programmapunten zoals akkerbouw (producten t.b.v. varkens) en andere dieren kunnen ook een plek krijgen. Aan het woonhuis en de reeds aanwezige stallen vinden geen werkzaamheden plaats.

Figuur 3a en b. Schetsen van mogelijke inrichting gebouwen in het plangebied (bron: Coonen architecten)

Op diverse locaties binnen het plangebied worden perceel ontsluitingswegen aangelegd (figuur 4). De perceel ontsluitingswegen zijn tijdens de realisatie van het 'Experience Centre' functioneel als toegangsweg voor werkverkeer, maar ook tijdens de gebruiksfase als vaste inrit. Volgens de opgestelde voorwaardelijke verplichtingen van de landschapsinpassing stelt elke pijl maximaal één perceelontsluiting voor met een toegestane maximale breedte van 10 meter (Pouderoyen compagnons, 2019b). Indien de perceelontsluiting een inrit betreft voor werkverkeer tijdens de realisatiefase, mag er van deze verplichting afgeweken worden.

Figuur 4. Locatie van de aan te leggen perceel ontsluitingswegen binnen het plangebied. Elke pijl geeft de locatie weer van een perceelontsluiting (Bron: Pouderoyen compagnons, 2019a)

3 Te verwachten soorten

De voorgenomen plannen ten behoeve van de realisatie van het 'Experience Centre' bestaan onder andere uit graafwerkzaamheden, het aanleggen van inritten en bouwwerkzaamheden. Deze werkzaamheden kunnen invloed hebben op voorkomende beschermde soorten. In tabel 1 zijn de beschermde soorten weergegeven die worden verwacht in het plangebied met de bijhorende kwetsbare perioden. Deze soorten zijn tijdens de bouwwerkzaamheden, bij graafwerkzaamheden, het verwijderen van vegetatie of materialen op de grond en bij het aanleggen van inritten het meest kwetsbaar in de oranje gekleurde periodes in onderstaande tabel.

- + Algemene en niet-kritische amfibieën kunnen tijdens de werkzaamheden verschuilen tussen de vegetatie of materialen op de grond. Wanneer er graafwerkzaamheden plaatsvinden of vegetatie in de bermen en akkerranden wordt verwijderd, kunnen deze soorten worden verwond of gedood.
- + Dit geldt tevens voor levendbarende hagedis die op minder dan 100 meter afstand van het plangebied is waargenomen. De soort kan in de greppels of tussen vegetatierijke stroken in het plangebied voorkomen.
- + Algemeen broedende vogels kunnen in het plangebied nestgelegenheid vinden in de akkers, akkerranden, greppels en bebouwingen. Als gevolg van werkzaamheden in de akkers, graslanden en greppels kunnen grond broedende vogels worden verstoord en nesten worden vernield.
- + Tijdens de werkzaamheden en na realisatie van de voorgenomen ontwikkelingen in het plangebied zijn mogelijk negatieve effecten op vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen aanwezig door lichtverstoring.
- + Bij het verwijderen van de vegetatie in de bermen, greppels en akkerranden en bij graafwerkzaamheden op deze locaties kunnen algemene muizensoorten en egels, worden verwond en gedood en verblijfplaatsen worden vernietigd.

Tabel 1. Kwetsbare periodes voor mogelijk voorkomende beschermde soorten binnen het plangebied op het land
Groen= niet kwetsbare periode, werkzaamheden mogen worden uitgevoerd; Oranje= meest kwetsbare periode, geen werkzaamheden uitvoeren; Blauw= kwetsbare periode, werkzaamheden alleen mogelijk na ecologische controle; licht geel= kwetsbare periode; altijd mitigerende maatregelen nemen.

Soort(groep)	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
Bastaardkikker												
Bruine kikker												
Gewone pad												
Kleine watersalamander												
Levendbarende hagedis												
Algemene vogels												
Vleermuizen												
Algemene spits- woel en ware muizensoorten												
Egel												

Amfibieën, levendbarende hagedis, algemene muizensoorten en egel kunnen voorkomen langs akkerranden en in de greppels van het plangebied. Voor bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, algemene muizensoorten en egel geldt bij ruimtelijke ingrepen in provincie Limburg een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.4. Werkzaamheden dienen

buiten de kwetsbare periode uitgevoerd te worden om het verwonden of doden van individuen te voorkomen. Uit de tabel blijkt dat de werkzaamheden langs akkerranden en in de greppels waar deze soorten voor kunnen komen, kunnen worden uitgevoerd tussen 15 mei tot 1 oktober (RAVON, 2022; Zoogdierenvereniging 2022).

Voor levendbarende hagedis geldt deze vrijstelling niet en dienen mitigerende maatregelen genomen te worden om een negatief effect op de soort en daarmee overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen. Uit de tabel blijkt dat de werkzaamheden langs akkerranden en in de greppels waar deze soort voor kan komen, kunnen worden uitgevoerd tussen 15 april tot 1 oktober (BIJ12, 2017). Rekening houdend met het voorkomen van de vrijgestelde soorten, wordt deze periode verkort naar 15 mei tot 1 oktober. De werkzaamheden worden tijdens de actieve periode van de dieren uitgevoerd, waardoor ze goed in staat zijn te vluchten.

Werkzaamheden op de akkers, greppels of akkerranden waar grond broedende vogels kunnen nestelen, kunnen uitgevoerd worden tussen 1 augustus tot 15 maart. Vogels kunnen echter nog een tweede legsel leggen tussen augustus tot half september of van februari tot half maart (zie blauw gekleurde periode in tabel 1). Indien binnen deze periode wordt gewerkt, dient voorafgaand aan het uitvoeren van de werkzaamheden een broedvogelcheck uitgevoerd te worden.

Voor vleermuizen kan verstoring optreden in de vorm van kunstmatige verlichting tijdens de werkzaamheden gedurende het gehele jaar. Door het nemen van mitigerende maatregelen wordt verstoring op foeragerende vleermuizen voorkomen.

In hoofdstuk 4 worden de werkzaamheden, maatregelen en planning verder toegelicht.

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

4 Werkzaamheden en planning

4.1 Maatregelen in het kader van Algemene Zorgplicht

- + Werkzaamheden vinden altijd plaats met zorg voor de aanwezige flora en fauna. Bij twijfel over zorgvuldig handelen en bij onvoorziene omstandigheden wordt altijd direct de ecooloog gewaarschuwd.
- + In algemene zin geldt dat werkzaamheden altijd in één richting uitgevoerd worden, waarbij dieren kunnen vluchten naar een locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden wanneer dit nodig is.
- + Dit ecologisch werkprotocol wordt nageleefd door de opdrachtgever en aannemer, en het document is tijdens de werkzaamheden op het werk voorhanden.
- + Individuen die gedurende de werkzaamheden worden aangetroffen, worden naar een geschikte plek buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden verplaatst.
- + Werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ter zake deskundig ecooloog.

4.2 Mitigerende maatregelen

4.2.1 Aanleggen van de perceel ontsluitingswegen

- + Toegestane periode van 15 mei tot 1 oktober.
- + Bij werkzaamheden tussen februari en half september dienen de werklocaties broedvogelvrij verklaard te worden. Check hierbij ook het gebied binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden.
- + Ten alle tijden dienen de werkzaamheden in één richting uitgevoerd te worden, waarbij dieren kunnen vluchten naar een locatie buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.
- + Voor aanvang van de werkzaamheden dient elke locatie waar een perceelontsluiting wordt aangelegd ongeschikt gemaakt te worden voor levendbarende hagedis. Dit dient als volgt gedaan te worden:
De locaties waar de perceelontsluiting wordt aangelegd dienen kort gemaaid te worden (tot 5 centimeter hoogte). Het maaien dient op lage snelheid en in één richting uitgevoerd te worden, zodat aanwezige individuen kunnen vluchten. Tijdens en na het maaien dient een ecologisch deskundige aanwezige materialen waar individuen onder kunnen verschuilen zoals takken en stenen te verwijderen. Op dezelfde dag dat de (graaf)werkzaamheden starten voor de aanleg van de perceelontsluiting, dient van tevoren het gebied vrijgesteld verklaard te worden door een ecooloog. Dit wordt gedaan door de locatie 5 keer af te lopen in eenzelfde richting, waarbij geluid en beweging mogelijk aanwezige individuen verjagen van het werkterrein. Als de werkzaamheden daarna starten, zullen de individuen verjaagd zijn en vanwege geluid en trilling niet terug keren.

4.2.2 *Graafwerkzaamheden op het akkerland en grasland*

- + Toegestane periode van 1 augustus tot 15 maart
- + Indien de werkzaamheden tussen februari tot half maart, of van augustus tot half september worden uitgevoerd, dient voorafgaand aan de werkzaamheden op het akkerland en grasland door een ecooloog gecontroleerd te worden op aanwezigheid van nestlocaties van grond broedende vogels. Indien er geen nesten aanwezig zijn, kunnen de werkzaamheden uitgevoerd worden. Tussen oktober tot en met januari is geen broedvogelcheck nodig, gezien algemene vogels gedurende deze maanden niet zullen broeden.

4.2.3 *Kunstmatig lichtgebruik in plangebied tijdens werkzaamheden*

- + Met het oog op foeragerende vleermuizen in het plangebied dienen ten alle tijden de volgende maatregelen genomen te worden:
 - o De boomkronen en bosranden onverlicht laten; lichtarmaturen blijven onder de boomkronen,
 - o Toepassing van armaturen met zo min mogelijk verstrooiing naar de omgeving,
 - o Toepassing van vleermuisvriendelijke (amberkleurig) verlichting.

4.3 Planning

Voorafgaand aan de werkzaamheden dienen de locaties vrijgesteld te worden van aanwezige soorten. Tussen 15 mei tot 1 oktober kunnen de perceel ontsluitingswegen aangelegd worden met de benodigde voorbereiding en mitigerende maatregelen. Werkzaamheden op het akkerland en grasland kunnen in de periode van 1 augustus tot 15 maart uitgevoerd worden. Indien de werkzaamheden op het akkerland en grasland tussen februari tot half maart, of van augustus tot half september worden uitgevoerd, dient voorafgaand een broedvogelcheck uitgevoerd te worden door een ecologisch deskundige.

Gedurende het hele jaar dienen tijdens de werkzaamheden de algemene zorgplicht-regels in acht genomen te worden en mitigerende maatregelen ter voorkoming van lichtverstoring voor vleermuizen worden nageleefd.

4.4 Rolverdeling

Rol	Persoon	Telefoonnummer
Opdrachtgever	Pouderoyen Tonnaer	0243224579
Begeleidend ecooloog	Staro Natuur en Buitengebied	
Ecoloog (vrijstellen van aanwezigheid levendbarende hagedis en grond broedende vogels)	Nader te bepalen	Nader te bepalen

Literatuur

- + BIJ12, 2017. Kennisdocument Levendbarende hagedis *Zootoca vivipara*, Versie 1.0, juli 2017.
- + Pouderoyen compagnons, 2019a. Bestemmingsplan Bijlagen bij regels. Abdij Lilbosch/ LIVAR- Experience Centre, gemeente Echt-Susteren. Projectnummer NL. IMRO.1711BP20180094-VG01.
- + Pouderoyen compagnons, 2019b. Bestemmingsplan Regels. Abdij Lilbosch/ LIVAR- Experience Centre, gemeente Echt-Susteren. Projectnummer NL. IMRO.1711BP20180094-VG01.
- + RAVON, 2022. Soorten: [Soorten \(ravon.nl\)](https://www.ravon.nl).
- + Staro Natuur en Buitengebied, 2022. Quickscan flora en fauna Zandweg 10 te Maria Hoop. Rapportnummer 20220224.
- + Zoogdierverseniging, 2022. Zoogdiersoorten: [zoogdiersoorten | De Zoogdierverseniging](https://zoogdiersoorten.nl).